

Ava

(Excerpt in Bosnian)

Translated by: Ismet Bekrić

Contact of the translator: ismetbekric@yahoo.com

Ulazim bučno, kao da su me jedva čekali. Tadeja je sama za stolom. To je mala kancelarija, najmanja u školi. Zato joj je jedan mulac dao ime *gajba* (*čabar, stisnjenost, zatvorenost, kao u zatvoru, policijski kombi sa rešetkama, tzv. »Marica«*). Njega naravno više nema, jer je previše tu bio kao *special guest star*, a gajba je ostala za sve nas.

»Sjedi, sjedi«, ljubazno me dočekuje glavna gajbarica. Samo se pretvara. U stvarnosti uopšte nije ljubazna.

Najprije se malo kolebam, zatim provjeravam naslonjače i zasjednem. Ja to uvijek tako, pravim se, da ne bih činila ono, što se od mene zahtijeva. Dolores kaže, da nikada ne smiješ skočiti na prvi zvižduk, kao dresiran pas. Život nije cirkus!

»Znaš, zašto si ovdje?« pita.

Slegnem ramenima. Gledam u tla. Kao da mi je svejedno. Pa i jeste. Nisam prvi put tu.

»No, daj sama reci, Anka, da se ne bismo opterećivale. Bit će brže.«

»Ava,« odlučno kažem. »Ava sam.«

»Dobro... Ava, zašto sam te zvala?«

»Hmmm... Jer je Vesna cmizdrila?«

Uzdahne. Skida naočale. Gleda me malo jezno pa malo beznadežno. Kao da bi me najradije lupila, da sam njena kćerka.

»Ništa nije cmizdrila,« oponaša me. »Krvavila je iz uha. S čim si je udarila?«

»Samo jednom sam je,« bijedno se izvlačim. »Nisam htjela tako... do krvi. Okrenula je glavu i nesrećno sam je zakačila po uhu.«

»Posjekla si je, zar ne?«

Slegnem ramenima.

»Dakle, jesi. S čim si je posjekla, kao što kažeš?«

Šutim. Gledam u zatvoren kompt na njenom stolu. Applu ima. Dakako, škola plaća. Jebena asocijalna država, kao što kaže Dolores.«

»Vesna kaže, da si imala nešto u ruci.«

Kreveljim se.

»Šta kažeš, Ava? Ne čujem te. I snimi tu kapuljaču, kad govoriš sa mnom.«

Opala, to nije pitanje.

Skinem tu kapuljaču.

»Rukom sam je.« Odkušljem.

»Ne bih željela zahtijevati istragu i prevrnuti sve tvoje džepove zbog sigurnosti učenica i učenika.«

Istraga mi zvuči kao malo filmska. To je znači samo *gajba*. Odlučno ustanem, skinem hudikija i odložim ga na stol

»Šta ćeš sada?« Njen glas postaje upozoravajući. Malo sam je uplašila, zato.

Pokažem na džepove na hudikiju. »Pretražite. Briga me.«

Sjednem, izujem patike i stavim na njen stol. I čarape svučem, samo da ih bacim na tlo. Ustanem i sežem u džepove na kaubojkah. Sve, što pronađem, istresem na stol. Gumice za kosu, tri evra, mali češalj, ključeve, četrdeset centi, rizle, uprljan filter bez cigarete, naljepke.

Tadeja razgleda predmete. Posebno češalj, koji je mek i plastičan. Ni s rizlom nikoga ne udaraš po glavi.

»Tako nećemo nikud stići,« prekorno zaključuje.

Slegnem ramenima. Kuda bismo stigli? Nisam blesava. Bokser sam sakrila ispod velikog kamena. Nisu to igrarije. Giuseppe mi je dao bokser, u februaru, kad sam ga zadnji put vidjela. Da se ne zajebavam s njim, oštro mi je napomenuo.

»Samo, ako ide za život!« Tada sam se zaklela, da ću udariti bokserom, samo ako bi mi neko ugrozio život. Isključivo u samoobrani.

»Zašto si udarila Vesnu?«

Slegnem ramenima. Ne mogu savjetnici priznati, da sam školsku drugaricu pošteno tresnula, iako nije bilo za život ili smrt.

»Da li te je ona prva udarila?«

Sad ću tiho. Zapitkuje me kao degena, Svi na toj posranoj školi prokleta dobro znaju, da mene niko ne udara prvi. To ni sama sebi ne mogu priznati.

»Šta je, dakle, bilo, Ava? Daj, daj, bekni već, da to završimo. Šta dolazi zatim?«

Odklimavam. »Ja ništa. Ostali imaju oproštaj.«

Tadeja nakratko frknu kroz nos.

»Kako – ništa?« reče. »Ne možeš tek tako, po svome. Zato je najbolje da progovoriš.«

Aha, to je njena ljubaznost. Postaje mi vruće. Željela bih ići.

»Jesteli se posvađale? A, nisi Vesnina prijateljica?«

I to kakve prijateljice! Samo da toj gajbarki ništa ne ugodu.

Zvoni. Neću nazad u razred, makar me nosili.

»Pospremi te stvari sa moga stola. Alo!«

Ustanem i punim džepove svojim stvarima. Oblačim hudi. Sjednem, polako navlačim čarape i obuvam patike. Puževom brzinom zavezujem pertle...

6 – 7 - 8

Ustanem i obučem se. Možda je još prerano, da bih lahko ušla kroz prozor. Iako je Kavka ponekad bila u zasjedi i na koncu ulice.

Tražim čistu odjeću na dnu ormara i otkrijem polomljeni iPad, kojega mi je poklonio Giuseppe. Tamo ga je znači izbrisala Dolores kad ga je razbila! Pritisnem na tipku ON kao smušena i dogodi se nešto nevjerovatno. Uključi se! Radi! Polomljeni ekran odziva se na moje prste. I wifi začudo još djeluje. Odmah otvorim Messenger i kliknem na Vesnu, koja je aktivna. Začudo, nije me još izbacila iz prijateljica i nije odklopila sa klepeta.

oposti, esna, tega ne bi smela...

Obrišem.

daga esna, em, da si jezna. Samo

posim te...

Obrišem. Slova r i v ne primaju, tu je ekran najviše polomljen. Zato upotrijebim slova x i y.

yesna, pišem ti, kex se mi bo odfukalo.

lačna sem pa...

Obrišem, Groza. Ne znam složiti par normalnih rečenica. Voljela bih biti otkrita, ljubazna, nenametljiva. Voljela bih joj kazati, kako mi je veoma draga. Da sam potpuno u riti i da se lahko obratim samo njoj i njenoj porodici.

yesna, opxosti, če se ti zdi tole ysiljiyo

(pushy)

moxam hitxo pisat, ipad bo cxknit.

dolores xazbila ekxan, črki x in y

ne delata. yeš, kexe cxke, ne. Itak ni

yažn. doloxes je izginila! bojim se, pxed

yxati čsks kayka. una noxa zlobna babi.

da me ujame.

hej, kaj to dogaja?

moxam se opxayucit, opxosti mi,

štekam, če ne.

zakaj že dva dni nisi v šoli??

Pxavim da kayka dežuxa pred yxati.

Ujeta sem, nimam za jest.

Ti kaj prinesem?

xeši me od tu.

pridem z boksarjem!

zaj...š?

šala, pridem te rešit pa greva v šolo, ne,

sedet na pokopališče:)

yesna, ej, xes ful žal. slab dan sem mela.

pol sem šla na pogxeb. in je blo yse

naxobe.

tud ja se nism obvladala, kaj je narobe?

mogoče me je doloxes yidela na pogxebu.

ful zamexla yexyetno. ni je že pax dni.

oki. prihajam. vzemi vse –

73 – 74 - 75

Visoka i suha Brenda, sigurno s izmišljenim imenom, željela je voditi manekenski šou. Već u predstavljanju u prvoj emisiji ponosno je prijetila svim takmičarkama, da će im davati neumoljive zadatke. Bio je to vojnički izbor primjerno suzdržljivih manekenki. U zadnjoj emisiji s velikim je zadovoljstvom rekla u kameru: »Dolores nam je svima bila nekak' čudna. Mnog' naklad' i skroz dimi. Ne znam, t'ko je živčna. Onda nam je scenarist emisije donio paket. Unutra je bilo vino.«

»To je je'n don'o na teve. Nije stiglo običnom poštom,« rekao je Miha, mali mišićavi dugokosac, koji je htio voditi emisiju o teškim motorima. Na predstavljanju se pohvalio, da zna biti ful direktan. A ljudi misle, da je bestidan. A nije. On samo kaže ono, što se bar pola Slovenije ne usuđuje govoriti na glas.

»Pa šta to 'ma veze, kako je stigao paket?« prekinula ga je militantna Breda. »Uglavnom... J' s'm tak' znala, da to nešt' znači, da je taj liter vina jedn' tak'o znamenje. Da jedan od nas ful pije. I da to nisam j'. Doloresi nismo rekli za paket, samo čašu smo joj namjestili. I onda se nažagala. Samo joj dajte pit', pa ćete odma' vidjeli, ko'k' je bistra. Javnost bi morala vid'et, kva su to slabi roditelji. J' stvarno ne znam, da li je neko slab roditelj, Dolores je sigurno stisnuta.«

Potpuno sam se spusatila sama u sebe i rukama pokrila oči. U normalnim okolnostima Dolores bi je zgrabila i bacila preko šanka. Ili preko stola ili klupe u parku. Zavisno od toga, gdje bi tekao taj otrovni razgovor.

Giuseppe mi je povukao ruke s očiju. »Pogledaj to, gledaj to, stari!«

»Šta? Šta da gledam?«

»Vidjet ćeš sad, stari!«

Govorio je, kao da je sam pisao scenarij, nemajući pojma šta će se desiti.

Kamera ju zumirala Dolores, koja se je grozeći približavala nesramnoj takmičarki:

»Kva si već ti? Brenda? Aha, omrzruta tinejdžerka iz Beverly Hillsa tvoj je uzor? Sto godina unazad? I ti bi imala modni šou? Jer si sama tako odvratna, da ti nijedan ne bi dozvolio ni da pogledaš modnu pistu, a kamoli da po njoj hodaš. Ti napumpani žnabli i grudi ništa ti ne pomagaju. Brenta (*posuda za nošenje grožđa iz vinograda*) đavolja!«

»To, stara, to! Pokaži joj vruga!« divlje je pljeskao Giuseppe i natočio si ponovo čašu čistoga vina.

Ne znam, ali strah me je bilo kako će Dolores izdržati pred tim kamerama. Ali bio je u pravu. Poslije te emisije postala je apsolutno glavna. Kao, rejtinzi su joj vrtoglavo poskočili.

Polako sam prestala pratiti. Taj cirkus me je počeo zamaratai. Zašto bih se brinuo, ako je ona tamo pravila pizdarije, ja nisam više ništa htjela imati s tim. Tako kao što ni nju nije zanimalo, kad sam doživljavala šok u školi. Najmanje još tada, kad sam se morala braniti. Pred tim kozama i jarcima...

Klimnem.

Kad Dule ode po naručeno, Bjanka napomenu: »Tu si zaista poznata kao Gusti! Sad moramo samo još naći tvojega očuha. Šta, ako upitamo konobara? On će sve znati.«

Premišljam, imam li dovoljno vremena, da joj objasnim bar neku od laži, koje sam natresla.

»Giuseppe nije pravo moj očuh.« kažem.

»Kako da nije? Šta ti je onda?«

»Kao da bi bio stric, samo nije pravi stric.«

Bjanka namreška čelo. »Bratić ili šta? Ne?«

»Mamin partner. I moj bestič.«

»Aja, onda ti je kao nekakav otac, ako je kul.«

»Veoma je kul!« odmah se zauzmem.«Samo da je već mamin bivši. U februaru je otišao, i dugo se zatim nisu vidjeli. Možda nas je tražio, ali pogriješio .«

»Možda baš,« reče Bjanka, a njene riječi osjećam kao utješnu nagradu.

Važno je, da sam joj bez dramatiziranja rekla istinu. Čovjek, kojega tražim, nije ni moj očuh, ni stric, ni bratić, već samo Doloresin bivši. I znači, sam po sebi nije mi ništa. Lahko je samo prijatelj, a to mi se čini kao preteška riječ za nekog, kojega nisam vidjela već mjesecima.

Gostioničar Dule donosi nam malo pivo i gusti sok, kojega sigurno još mrzim. Bar to se nije promijenilo.

»Oprostite, tražimo prijatelja,« reče Bjanka.

»Baš dobro za njega.« Dule izgleda kao sretan, iako mi se čini da se cijelo vrijeme šali.

»Giuseppe mu je ime. Zadržava se u tom hotelu.«

»Ne znam nikoga s tim imenim. Tu nemamo dosta Talijana.«

»Josip«, tiho kažem.

»Kako? Ne čujem.«

»Josip se zove,« ponovim po primorsko. »Oni duge kose, sa smokvom na glavi...«

»Znam ja dobro njega.«

Bjanka me oduševljeno sune među rebra.

»Već dugo ga nisam vid'o. Nema više ulaz' ovd'e.«

»Zašto to?« upita Bjanka. Već vidim, da je spremna boriti se za pravo svakoga da ulazi u javni prostor.

»Ne možemo tu imat' drogirane. Ne može taj Josip tu sediti pa klimacati glavom za stolom na terasi. Odvraća mi goste. Ja sam mu sve objasn'o, pa je razum'o i nema ga više.«

Najradije bih samo otišla. Osjećam se, kao da bih sama odvrćala goste. Te u svome životu, koji dođu i malo zatim odu. Pažljivo pogledam Bjanku, koja prevrće po tašni i stavlja novac na stol. Dule prebrojava sitnež koji treba vratiti.

»Gdje ga nađem?« upitam. »Josipa?« Pogleda nas s žaljenjem i stavi sitnež na stol. »Među narkomanima, dje drugdje.«

Najrađe bih propala u zemlju od sramote. I tek na drugom mjestu od strahote, jer si s lažnim očuhom ne bih imala šta pomagati.

»I gdje je to?« pokušava Bjanka da mi pomogne.

»Po običaju tamo ispred Mercatora. Danas je zatvoreno, ali to u njihovom slučaju nema veze. Pa sretno!«

Konobar odlazi nazad u tamnu unutrašnjost striptiz hotela. Njegovo »sretno« zvonit, kao da nam nema pomoći.

Pobjegla bih, a ne mogu tek ustati i nestati bez riječi. Posebno ne od ljubazne Bjanke. Od čega bih uopće i bježala? Sad je već sve čula. Možemo u Ljubljani. Svemu je kraj. »Nećeš popiti sok?« upita me.

»Ne volim jebenoga gustoga sok!« Plače mi se, zato proklinjem.

Bjanka klimne, nagne svoju čašu piva i zeksa. S poleđinom dlana odlučno obriše bijele pjenaste brke i nasmiješi se.

»Idemo, malena!«

»A kuda?«

»Pred Mercator. Da pozdravimo tvojega Giuseppija.«

